

1753 1. Beh. af Lovf. om midl. Fastsf. af Lønn. m. m. til Hærens Uødercorp. og Menige. 1754

eget Syn paa, hvad der er tarveligt, og hvad der ikke er tarveligt. Jeg har ganske vist beregnet en Flaske Ol til 4 β., men det er mig ikke bekendt, at det er bedste Sort Ol. Jeg tror ikke, at en Soldat kan have Ol paa Flaster paa Op- lag; han maa købe sit Ol i enkelte Flasker, og naar man skal det, saa kommer det ærede Medlem i Forlegenhed med at skaffe en hel Flaske Ol for 4 β.; man tager 4 β. for 1/2 Flaske. (Anfjær: Mine Børn drikke det til 3 β. Flasken!) Ja! det ærede Medlem har Hus og Gjem og kan holde Ol i sin Kjelder, det kan Soldaten ikke; han skal som sagt købe hver enkelt Flaske, og jeg vil nok se det Markteenderi, hvor det ærede Medlem kan skaffe en Flaske Ol til 3 β., som er værd at drikke. (Modsigelse.) Ja! lad da det gaa, men saa vil jeg endvidere spørge, naar det maaste er temmelig højt at sætte en Flaske Ol til 4 β., om da een Flaske Ol er tilstrækkelig for en Soldat om Dagen, saa vil jeg spørge, om en Mand, der er i travl, legemlig Virksomhed ude i den fri Luft 8 til 10 Timer daglig paa varme Sommerdage, kan nøies med een Flaske Ol. Jeg tror ikke, at det ærede Medlem kan nøies med een Flaske Ol, jeg tror heller ikke, at Soldaten kan det, jeg tror, at denne Beregning af 4 β. daglig til Ol er overordentlig lav, det er min Overbevisning. Naar det ærede Medlem endvidere gjorde den Bemærkning, at 7 β. daglig til Smør er, hvad der beregnes i almindelige Familier pr. Individ baade til Smørbrød og til Madlavning, saa siger jeg, at det er høist rimeligt, at man op- stiller denne Beregning, men det er lige saa rimeligt — og derom er jeg for mit Vedkommende bestemt overbevist. — at Beregningen slet ikke svarer til Praxis, og at man ikke i en Familie, hvor man lever ordentlig, kan nøies med 7 β. daglig pr. Hoved til Smør, det Hus eksisterer ikke, hvor Saadant er muligt (Modsigelse), ja, saa har man andre Ting, som man bruger som Æquivalent for Smør. Fremdeles skal jeg bemærke, at der i Regneskiftet kun er Tale om det bare Smørbrød, men ikke om Paalag, idet jeg end ikke har beregnet en eneste Vid Ost, om den var aldrig saa tør. Det vil dog virkelig være urimeligt at forlange, at Soldaten for en Del skal spise det bare Brød og, for en Del i det Mindste, drikke Vand til. Sagen er imidlertid den, at man nu en Gang er bleven saa vant til den Forestilling, at Soldaten kan ernære sig for den Lønning, han faar, og hvorfor? Fordi det ikke er muligt for Forældre og Slægtninge at unddrage ham deres Underættelse,

og fordi det ikke er muligt for Kammerater i Kompagniet, som have Noget at leve af, at se paa, at deres uheldigere stillede Kammerat fulter og tørster. Naar det ærede Medlem for Randers (M. P. Jensen) taler om sin kontrolerende Virksomhed, saa spørger jeg: har det ærede Medlem kontrolleret, hvor meget hans Kammerater have stukket i ham? (M. P. Jensen: I mig?) Nei, i den mindre heldig stillede Soldat, som ligger inde. Det ærede Medlem behøver ikke paa den Maade at haarskjære mine Ord, thi jeg har aldeles ikke tilstigtet nogen Fornærmelse imod det ærede Medlem, og det ærede Medlem behøver heller slet ikke at tilstigte nogen Fornærmelse mod mig. Ærede Medlemmer glemme Halvparten af, hvad der hører til Soldatens Liv, men dette skulle de ikke have Lov til; de skulle, saalænge jeg har Sæde i dette Thing, saa ofte dette Spørgsmaal kommer for, blive minde om, at Soldaterne ogsaa ere Mennesker.

Afjær: Ved de Udtalelser, vi nu have hørt fra den ærede sidste Taler, er jeg for en Del bleven lettet med Hensyn til mine Tilsvær til de to militære Medlemmer. Det har glædet mig meget at høre hans Bemærkninger og de Beregninger, han holdt frem for det ærede Medlem for Viborg Amts 2den Valgkreds (Anfjær), men jeg tilstaar, at det Svar, han fik, var overordentlig svagt. Derimod var det ærede Medlem for Viborg Amts 2den Valgkreds flot, da han gjorde Bemærkninger til mit første Foredrag og opstillede Beregninger, hvorefter der udkom en stor Sum til Soldatens Underhold. Det ærede Medlem beregnede, hvad det Husly og det Ørige, som Staten leverer Soldaten, koster, men Facit vilde blive et himmelvidt forskjelligt, hvis man overlod til Soldaten selv at skaffe sig Husly. Kan Soldaten gjøre for, at Udgiften til Husly, til Idebændsel o. s. v. løber saa stærkt op for Staten? Det kan han ikke. Derimod vil jeg indbrømme det ærede Medlem een Ting, nemlig den, at han er konsekvent, naar han opstiller en Beregning for, hvad Staten yder Soldaten, og naar han beregner sin egen Husleie og sine egne Fornødenheder, naar Taler er om Embedsmændenes Lønninger (Anfjær: Det forstaar jeg ikke!). Ja, det bliver det ærede Medlems egen Sag, jeg forstaar det meget godt. Jeg forstaar, at det er en urimelig Brregning, som ikke har Noget at gjøre med Spørgsmaalet om Soldatens første Fornødenheder. Det ærede Medlem bebrejdede os dernæst, at vi ikke vare konsekvente, idet vi ikke vilde give en Lønningsforhøielse til Statens Embedsmænd, og da navnlig til de lavt lønnede, medens vi nok vilde have